

POSTANOWIENIE

Dnia 14 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie zainicjowanej zażaleniem przedstawiciela ustawowego małoletniej pokrzywdzonej X.Y.. – X.X. ,
na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej Lublin-Południe w Lublinie z dnia 9 sierpnia 2024 r., [...], o umorzeniu dochodzenia,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 14 listopada 2024 r.,
wniosku Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie,
zawartego w postanowieniu z dnia 24 października 2024 r., III Kp 787/24,
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.,

postanowił
uwzględnić wniosek i sprawę przekazać do rozpoznania
Sądowi Rejonowemu w Zamościu.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 24 października 2024 r., III Kp 787/24, Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wystąpił do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k. Uzasadniając wniosek Sąd Rejonowy podniósł, że postępowanie w tej sprawie zostało zainicjowane zawiadomieniem sędziego Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie X.X. o możliwości popełnienia przestępstwa na szkodę jego małoletniej córki X.Y., na podstawie którego wszczęto dochodzenie, które następnie zostało

umorzone postanowieniem prokuratora Prokuratury Rejonowej Lublin-Południe w Lublinie z dnia 9 sierpnia 2024 r., [...]. Postanowienie o umorzeniu dochodzenia zostało zaskarżone przez przedstawiciela ustawowego małoletniej pokrzywdzonej, sędziego X.X. , które to zażalenie miałby obecnie rozpoznać Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie, w którym skarżący orzeka. Sąd wnioskujący podkreślił, że oboje rodzice małoletniej pokrzywdzonej orzekają w Sądzie właściwym, jak również orzeka tam jej wujek, sędzia Y.Y.. , który przez wiele lat pełnił funkcję Prezesa Sądu Rejonowego [...] w L.. W ocenie Sądu Rejonowego powyższe okoliczności mogą prowadzić do przekonania, że w sądzie właściwym miejscowo nie ma wystarczających warunków do rozpoznania sprawy w sposób w pełni obiektywny i bezstronny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek jest zasadny.

Jak słusznie podkreśla się w orzecznictwie, zewnętrzny wizerunek funkcjonowania sądów wymaga, aby unikać wszelkich sytuacji mogących stwarzać zagrożenie formułowania racjonalnych opinii, że nie tylko względy merytoryczne decydują o sposobie rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2013 r., II KO 23/13; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2018 r., III KO 41/18). Toteż należy uwzględnić wniosek złożony w trybie art. 37 k.p.k., jeżeli zachodzą uzasadnione podejrzenia, że postronny, ale i obiektywny obserwator określonego postępowania sądowego mógłby powziąć wątpliwości co do możliwości rozpoznania sprawy w sposób obiektywny i bezstronny w sądzie właściwym miejscowo według reguł ogólnych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2021 r., IV KO 33/21).

Tego rodzaju okoliczności zaistniały w badanej sprawie, której przedmiotem jest rozpoznanie zażalenia na postanowienie o umorzeniu dochodzenia dotyczącego czynu, który miał zostać popełniony na szkodę małoletniej córki sędziego Sądu wnioskującego, będącego – jako przedstawiciel ustawowy pokrzywdzonej – inicjatorem postępowania zażaleniowego. Jeżeli sprawa dotyczy sędziego lub jego najbliższych, to sąd, w którym sędzia pełni służbę, nie powinien w niej orzekać. Sędzia Sądu właściwego występujący w postępowaniu jako

przedstawiciel ustawowy małoletniej pokrzywdzonej niewątpliwie jest bowiem osobą zainteresowaną rozstrzygnięciem. W tej sprawie potrzebę zmiany właściwości miejscowej wzmocnia fakt, że w Sądzie właściwym orzeka także matka małoletniej pokrzywdzonej oraz jej wujek, SSR Y.Y., który w przeszłości pełnił funkcję Prezesa Sądu Rejonowego [...] w L., a także obecnie orzeka w [...] Wydziale Karnym Sądu właściwego, w którym miałyby być rozpoznane zażalenie sędziego X.X., przedstawiciela ustawowego małoletniej pokrzywdzonej. W opisanej sytuacji postronny i obiektywny obserwator tej sprawy mógłby powziąć wątpliwości co do możliwości jej rozpoznania w sposób obiektywny i bezstronny (por. wydane w podobnych układach procesowych postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 października 2023 r., III KO 116/23; z dnia 7 grudnia 2022 r., III KO 119/22; z dnia 9 lutego 2022 r., I KO 14/22).

Wskazując Sąd mający rozpoznać sprawę po przekazaniu, Sąd Najwyższy doszedł do wniosku, że nie ma przeszkody w postaci zagrożenia dla dobra wymiaru sprawiedliwości, aby niniejsza sprawa została na etapie postępowania zażaleniowego rozpoznana przez Sąd Rejonowy w Zamościu, a więc Sąd Rejonowy znajdujący się poza okręgiem lubelskim (jednostka nadrzędna – Sąd Okręgowy w Zamościu).

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[J.J.]

[ał]